

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.852.2023

Łódź, 3 października 2023 r.

Rada Gminy Nowe Ostrowy

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688).

stwierdzam nieważność

§ 2 oraz § 6 ust. 2 załącznika do uchwały Nr LV/468/23 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Nowe Ostrowy.

Uzasadnienie

Rada Gminy Nowe Ostrowy podjęła w dniu 31 sierpnia 2023 roku uchwałę w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Nowe Ostrowy.

Postanowienia załącznika do uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Nowe Ostrowy zawiadomienia z dnia 14 września 2023 r. znak: PNIK-I.4131.852.2023, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

W odpowiedzi na zawiadomienie Sekretarz Gminy działający z upoważnienia Wójta Gminy w piśmie z dnia 21 września 2023 r. poinformował, że uchwała zostanie uchylona.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujące stanowisko.

Wskazać należy, że w myśl art. 5a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym - zwanej dalej ustawą, ustawodawca uregulował, że w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami gminy. Z kolei zgodnie z art. 5a ust. 2 ustawy, zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy określa uchwała rady gminy, z zastrzeżeniem ust. 7.

W § 2 załącznika do uchwały Rada zawarła regulacje dotyczące zasięgu konsultacji (ust. 1) oraz osób uprawnionych do udziału w konsultacjach (ust. 2).

Z art. 5a ustawy wprost wynika, że zakresem podmiotowym konsultacji są objęci tylko mieszkańcy gminy. Oznacza to, że w uchwale określającej zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami nie można stanowić przepisów, które wyznaczałyby zakres podmiotowy konsultacji. Krąg osób uprawnionych do udziału w konsultacjach określony został przez samego ustawodawcę, są nimi „mieszkańcy gminy”, przyjęć należy, że określenie to należy odnosić do ogółu mieszkańców danej gminy. Skoro zaś ustawodawca nie dopuszcza możliwości ograniczenia adresatów konsultacji do określonej kategorii mieszkańców, to organ stanowiący gminy nie ma podstaw do wprowadzenia tego rodzaju ograniczenia poprzez zawężenie - obszarowe lub środowiskowe zasięgu konsultacji. Organ związany jest bowiem normą kompetencyjną zawartą w przytoczonym przepisie, a norma ta nie pozwala na wprowadzenie jakiegokolwiek warunku, który ograniczałby prawa mieszkańców gminy do wzięcia udziału w konsultacjach, o jakich stanowi art. 5a ust. 1 ustawy. Stricte społeczny charakter takich konsultacji stoi na przeszkodzie temu, by brały w nich udział podmioty nienależące do kategorii mieszkańców danej gminy, takie jak grupy społeczno-zawodowe, organizacje pozarządowe lub inne podmioty. Fakt, że dana grupa złożona jest z mieszkańców gminy, nie stanowi wystarczającej podstawy dla przyjęcia odmiennej interpretacji. Istotą konsultacji jest uzyskanie obrazu poglądów mieszkańców danej wspólnoty samorządowej, a nie określonych grup jej mieszkańców (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 listopada 2022 r. sygn., akt III OSK 6137/21). Tym samym tak skonstruowany przepis w sposób istotny narusza art. 5a ustawy.

W § 6 ust. 2 załącznika do uchwały Rada określiła, co powinno zawierać zarządzenie Wójta Gminy dotyczące przeprowadzenia konsultacji.

Zdaniem organu nadzoru zobowiązanie Wójta do uwzględnienia w zarządzeniu enumeratywnie wymienionych elementów zawartych w § 6 ust. 2 załącznika do uchwały, stanowi niedopuszczalną ingerencję organu stanowiącego w sferę kompetencji organu wykonawczego. Istotność naruszenia prawa polega na tym, że brak jest podstawy prawnej,

aby organ stanowiący gminy wyznaczył Wójtowi Gminy granice określające szczegółowo katalog obligatoryjnych elementów zarządzenia, które wydaje Wójt na podstawie przyznanej jemu kompetencji do wykonania uchwały rady. W zakresie upoważnienia ustawowego do określenia przez radę gminy zasad przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gminy, zgodnie z art. 5a ust. 2 ustawy, nie mieści się zobowiązanie organu wykonawczego do wydania w tym przedmiocie zarządzenia o treści narzuconej organowi wykonawczemu przez organ stanowiący gminy. Stąd też unormowanie zawarte w § 6 ust. 2 załącznika do uchwały stanowi istotne naruszenie prawa nie tylko dlatego, że wykroczyło poza kompetencje przyznane Radzie Gminy, ale również z tego powodu, że bezpodstawnie wkroczyło w sferę kompetencji przyznanej organowi wykonawczemu na podstawie art. 30 ust. 1 w zw. z ust. 2 pkt 2 ustawy, bowiem do zadań wójta należy w szczególności „określenie sposobu wykonywania uchwał”. Na potwierdzenie przedstawionego stanowiska należy powołać pogląd Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wyrażony w wyroku z dnia 10 maja 2013 r., sygn. akt III SA/Wr 140/13.

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności § 2 oraz § 6 ust. 2 załącznika do uchwały Nr LV/468/23 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Nowe Ostrowy.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Karol Młynarczyk

Do wiadomości:
Wójt Gminy Nowe Ostrowy